

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ของวิทยากรอิสลามศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิทยากรอิสลามศึกษาที่สอนวิชาอิสลามศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จำนวน 388 คน

1.1 ประชากรสำหรับตอบแบบสอบถามใช้วิทยากรอิสลามศึกษาทั้งหมดจำนวน 388 คน

1.2 ตัวอย่างประชากรสำหรับสัมภาษณ์ใช้ประชากรร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้ตัวอย่างประชากร 78 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

จังหวัด	จำนวน (คน)	
	ประชากรที่ใช้ตอบแบบสอบถาม	ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์
ยะลา	97	20
ปัตตานี	141	28
นราธิวาส	150	30
รวม	388	78

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษา โดยศึกษาจากหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือครู วารสาร บทความ งานวิจัย ระเบียบแนวปฏิบัติของวิทยาการอิสลามศึกษา ตลอดจนการสนทนาพูดคุยกับหัวหน้าโครงการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูวิชาการโรงเรียน และวิทยาการอิสลามศึกษา

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ของวิทยาการอิสลาม ศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

3. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุง ด้านความครอบคลุมของเนื้อหา การใช้ภาษา และให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับวิทยากรอิสลามศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 5 คน แล้วนำมาปรับปรุงค่านำวนภาษาและเวลาที่ใช้ตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

1. แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการสอบถามประชากรที่เป็นวิทยากรอิสลามศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 เป็นแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ แบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 6 คำน คือ

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
2. การเตรียมการก่อนใช้หลักสูตร
3. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การวัดผลและประเมินผล
6. การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 5 คำน คือ

1. ปัญหาค่านหลักสูตรและการเตรียมการก่อนใช้หลักสูตร
2. ปัญหาค่านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
3. ปัญหาค่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรม

เสริมหลักสูตร

4. ปัญหาการวัดผลและประเมินผล
5. ปัญหาการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นวิทยากรอิสลามศึกษาที่สุ่มไว้แล้ว เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงร่าง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา แบ่งออกเป็น 4 คำน ดังนี้

1. คำนหลักสูตรการเตรียมการก่อนใช้หลักสูตร
2. คำนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. คำนการวัดผลและประเมินผล
4. คำนการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครเป็นวิทยากรอิสลามศึกษา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แล้วผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจะแจ้งขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ แต่จังหวัดนครราชสีมา ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอนุญาตให้ผู้วิจัยไปติดต่อกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอได้โดยตรง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมอบให้แก่หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อให้ช่วยแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เว้นแต่อำเภอ/กิ่งอำเภอที่มีประชากรไม่เกิน 10 คน ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ โดยใช้เวลาในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2531 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2531 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 388 ฉบับ ได้รับคืน 350 ฉบับ ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 90.21

3. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แจ้งรายชื่อโรงเรียนและกำหนดวันที่จะออกไป สัมภาษณ์วิทยากรอิสลามศึกษาให้หัวหน้าการประถมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนที่ วิทยากรอิสลามศึกษาที่ได้รับการสุ่มเป็นตัวอย่างประชากรที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ทราบ แล้วผู้วิจัยได้ออกไปสัมภาษณ์วิทยากรอิสลามศึกษาได้ตามที่สุ่มไว้ทั้งหมด จำนวน 78 คน

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

จังหวัด	จำนวนที่ส่ง (ฉบับ)	จำนวนที่ได้รับคืน (ฉบับ)	ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ
ยะลา	97	85	87.63
ปัตตานี	141	125	88.65
นราธิวาส	150	140	93.33
รวม	388	350	90.21

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถาม

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ และเสนอข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 มีลักษณะเป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ส่วนที่เป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจ นำมาตรวจให้คะแนน
ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนมาทำเป็นอัตรา
ส่วนร้อยละ เพื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลของกรมวิชาการ และ
หาค่าร้อยละของจำนวนคนที่ได้คะแนนแต่ละระดับ

ได้คะแนนร้อยละ	80 ขึ้นไป	ระดับ	4	ดีมาก
ได้คะแนนร้อยละ	70-79	ระดับ	3	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60-69	ระดับ	2	ค่อนข้างดี
ได้คะแนนร้อยละ	40-59	ระดับ	1	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ	40	ระดับ	0	ต้องแก้ไข

(กระทรวงศึกษาธิการ 2526: 420-421)

2.2 ส่วนที่เป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์
โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.3 ส่วนที่เป็นแบบปลายเปิด นำข้อมูลมารวบรวมและเรียงลำดับ
ค่าตอบจากมากไปหาน้อย แล้วเสนอเป็นความเรียง

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลาม
ศึกษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์
ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางและความเรียง
ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลมารวบรวม เรียงเรียง
ลำดับค่าตอบจากมากไปหาน้อย แล้วเสนอเป็นความเรียง

แบบสัมภาษณ์

รวบรวมข้อมูลที่ได้โดยเรียงลำดับค่าตอบในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย
แล้วเสนอเป็นความเรียง